

høitærede Minister vilde gaa ind, vilde jeg dog ønske, at Forslag i den Retning maatte blive stillet. Thi det er min Mening, at denne Lov, selv om den bliver indskrænket til noget Mindre end det, der var tilfjaget, dog vil gjøre sin Gavn og være en Nødsnødvendighedshandling overfor mange Familier, idet den dog vil skaffe Leilighed til at kunne holde dem oppe under de nærværende vanskelige Omstændigheder, uden at de skulle falde Fattigvæsenet til Byrde. Det vil være en Nødsnødvendighedshandling og en Ting, der vil bringe Trøst i mange Familier, naar Kommunerne benytte denne Bemyndigelse, som de derved ville faae, og enhver Tale om, at der kan være nogle Kommuner, der vilde bruge den, og andre, der ikke vilde bruge den, vil jeg ikke lægge videre Vægt paa. Selv om der er Nogle, der ikke gjøre, hvad de efter Rigsdagens og Regjeringens Anskuelse burde gjøre, er det dog altid et Gode, at Andre gjøre det, og saa bliver det dog godt for nogle af de Fattige i Landet. Altsaa selv med forskellige Indskrænkninger vil jeg glæde mig, naar Loven udkommer, og jeg skal stemme for den, naar den kan komme til at foreligge i en saadan Form, at dette sker, endog saa med de Indskrænkninger, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds antydede.

Suel: Det forekommer mig ikke, at det Vædringsforslag, der foreligger, og for hvilket det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Nimstæd) var Ordspørrer, er blevet begrundet med den Styrke og den Varme, som man ellers er vant til at høre og ogsaa berettiget til at fordr fra den Side. Thi de Grunde, som det ærede Medlem har anført for at udslette Lovforslaget § 6, forekomme mig virkelig at være dels utilstrækkelige, dels i og for sig ikke af den Betydning, at man af den Grund skulde fratage den Fordring, som Lovforslagets § 6 stiller. Det ærede Medlem siger, at det vilde være principstridigt at lade Staten træde til; men det ærede Medlem siger ikke hvorfor. Det ærede Medlem siger, at det vilde være uhenigtsmæssigt at lade Staten træde til, men han siger slet ikke, hvorfor. Som sagt, det forekommer mig, at hverken de Grunde, der ere anførte fra den Side, eller de, der ere anførte af den høitærede Minister for det samme Vædringsforslag, ere tilstrækkelige til, at det høie Ting skulde gaa ind paa at udstemme Lovforslagets § 6. Saavidt jeg har forstaaet den høitærede Minister, staa han navnlig paa det Standpunkt, at han siger, at Fattigbyrden paa- hviler Kommunerne, og at sølgelig kan man ikke fordr, at Statskassen skal tage sig deraf. Men det passer jo aldeles ikke paa det foreliggende Tilfælde: thi her er ikke Tale om egentlig Fattigbyrde i den Forstand, at man kan sige, at den paa- hviler Kommunerne som Pligt. Lad saa være, at Kommunerne i Tidens Løb have faktisk faaet

den Forpligtelse at sørge for de Trængende, saa kan man dog ingenlunde slutte, at ogsaa i saa extraordinære Tilfælde som det nu foreliggende have Kommunerne den Forpligtelse at træde til for at opfylde Grundlovens Bud. Thi som den ærede sidste Tale fremhævede, Grundlovens § 84 baade kan og skal forstaaes paa den Maade, at det Offentlige, altsaa ikke alene Kommunerne, men ogsaa Staten, er forpligtet til at komme Enhver til Hjælp, som ikke selv kan ernære sig og Sine, og den er ikke opfyldt dermed, at den sædvanlige kommunale Forpligtelse til at sørge for de Fattige bliver fyldestgjort. Her foreligger noget Andet; her foreligger et nationalt Ulykkestilfælde, paa hvilket der hurtig skal raades Bød. Det er erkjendt fra alle Sider, at der foreligger ikke alene her i Kjøbenhavn, men ogsaa i Kjøbstæderne og paa Landet saadanne Tilstande, at mangfoldige Familier, der under ordinære Forhold let kunne sørge for sig selv, nu ere aldeles ude af Stand dertil. Jeg giver det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) Ret i, at Alt, hvad vi daglig have for Øie her i Kjøbenhavn, viser, at der er en stor og meget udbredt Nød tilstede i Samfundsklasser, der ellers ikke behøve at lide Nød. Det er simpelt en Følge af, at Kjøbenhavn ikke kan blive forsynet f. Ex. med Kul, hvorfor mange Fabrikker maa staa stille; Mange, der paa denne Aarstid søge deres Næring ved Jordarbejde, kunne nu Intet udrette; alt Arbejde ved Havnen er standstet, og de saa Arbejder, som Vinteren fører med sig, Sønnings- og Snekastningsarbejde, kunne langt fra staa til for de Familier, der ellers pleie at faae deres Erhverv derved. Altsaa er det ikke sædvanlig Fattigdom, her foreligger, og det er Loven heller ikke gaaet ud fra, men et ekstraordinært nationalt Ulykkestilfælde, hvor det Offentlige efter Grundlovens § 84 skal træde til, og hvilket er det Offentlige, der skal træde til? Er det Kommunerne, som have den Pligt at besejge den almindelige Fattighjælp? Nei, i dette Tilfælde er det Statens Pligt at træde til. Og hvorfor? Fordi Kommunen ikke har denne Forpligtelse. Den høitærede Indenrigsministers Raisonnement er fuldstændig skævt, naar han siger, at Staten først skal træde til, naar Kommunen er gaaet fallit. Nei, det er slet ikke det Tilfælde, der her foreligger, at Kommunen har Forpligtelse; men det er et aldeles ekstraordinært Tilfælde, hvor slet ikke staa i Forbindelse dermed. Staten har desuden en ganske anden Forpligtelse overfor denne Del af Befolkningen end Kommunen. Kommunen har i Reglen ingen Indtægt, men kun Udgift af den Del af Befolkningen, der her er Tale om, idet de Folk ikke svare Skat til denne. Derimod svarer hele denne Klasse af Samfundet ganske overordenlig store Skatter til Statskassen gennem Toldafgifterne. Toldafgifterne ere det Halve af vort hele Finanskudget, og en meget væsentlig